

הכוחות הפנינים יעזבו בימים הקרובים ביותר את שארם אלישיך. לא ברור עדיין אם מיצרי טיראן יתפסו לאחר עזיבת הפנינים על יידי יחידה אחרת של כוח האוו"ם או שיחזור אליהם הצבא המצרי.

מצב זה יביא ללחץ מחדש של דאג האמריקאית על ישראל, לפתיחת משא ומתן על שארת הצבחה האו"ם משני צדי גבול שביתת הנשק. ישראל התחמקה עד כה מדיון זה אולם עתה יאיים מזכיר האו"ם לרחוק את ידיו משמירת מיצרי טיראן על יידי האו"ם, אם לא תסכים ישראל לדיון כולל על שמירת הגבולות.

יחול שינוי בצמרת המינהלית של משרד הבטחון. המנהל הכללי של המשרד, שמעון פרס, יפרוש מתפקידו ויתמנה למשרה דיפלומטית חשובה ביותר. פרס, שערכו עלה מאד בעיני דויד בן גוריון לאחר שהיה למעשה הרוח החיה במשא ומתן עם הצרפתים ערב מיצע סיני, יוצע עתה לעמדת מפתח מרכזית במערכת יחסי החוץ של ישראל. יהיה זה גם צעד נוסף בתוכניתו של ביגיי למסור עמדות חשובות לידי צעירים הנאמנים לו.

מועמד אחר לשירות דיפלומטי: יגאל אלון. המשרה המצעת היא זו של שגריר ישראל בלונדון, אם כי המינוי אינו אקטואלי ביותר. לפי הערכתו של דויד בן גוריון יביאו הבחירות הבאות בבריטניה לנצחון הלייבור ולמינויו של אניירין ביוואן כשר החוץ הבריטי. במקרה זה, הבטיח ביגיי כי אלון, שהוא ידידו האישי של ביוואן, ייצג את ישראל בלונדון.

לעומת זאת, לא יחכה שגריר ישראל בלונדון עד להרחקתו מארצה זה כדי לשוב לישראל. השגריר אליהו אילת יוחזר בקרוב לירושלים ויתכן כי יחליף

את זולטר איתן כמנהלו הכללי של משרד החוץ.

שינויים דיפלומטיים נוספים: מינויו של יעקב הרצוג, ראש המחלקה לארצות הברית במשרד החוץ, במקומו של ציר ישראל בווינגטון ראובן שילוח ויתכן גם מינויו של מזכיר מפא"י גיורא יוספטל במקומו של אבא אבן כשגריר בווינגטון.

יחד עם זאת, קיימים סיכויים להשארת אבא אבן בארצות הברית. במקרה זה יכהן רק כנציג ישראל באו"ם.

משרד החוץ מעיין באפי שרות לצרף אזרחים מבני המיעוטים לשרות החוץ. המשרות הבאות בחשבון: תפקידי מזכירים ונס"פים בשגרירויות אנקרה, פאריס ולוני דון. רוב המועמדים הם בני העדה הדרוזית.

בקרב תוכל לרכוש חרי ברת הרשה של ביגיי. החוברת, שנכתבה בעת חופשתו האחרונה של ראש הממשלה, מדוע יזמתי מיצע סיני ותהיה מבוססת בעיקרה על דברי ביגיי בכנסת.

משה שרת יצא בקרוב למסע מחודש באסיה. המטרה העיקרית: לנסות ולהביא את הקשרים עם מדינות המזרח לשלב דיפלומטי רשמי. אל משה שרת עשוי להצטרף במסע זה גם ח"כ מפא"י דויד הכהן וקיימים סיכויים להצלחתו.

המפלגה הסוציאליסטית האיטלקית של פייטרו נני תציע למנהל הישראלי של תנועת השלום העולמית להצטרף לתוכנית לפרוש מהתנועה. המפלגה האיטלקית הגיעה לכלל דיעה זו עקב המחד בהוגרמה ולאחר שהתברר לה כי הסענות הקומוניסטיות של שימוש בחידקים על יידי האמריקאים בקוריאה היו האשמות תעמולתיות בלבד. הסיכויים הם כי הסניף הישראלי יזכה הצעה זו.

המרגיקומדיה המתמדת של זיוף האינורכס תוחמר. מאחר שלפי ההסכם החדש תשתנה תוספת היקף מידי אם יעלה המודד בחודש כלשהו בשלושה אחוזים (תשע נקודות) קיימת עתה התערבות מתמדת למניעת הדבר באופן מלאכותי. כתוצאה עלה חמדד 5 נקודות בפברואר, 2 נקודות במרס.

דולארים מוכרהים רבים יחזרו לארץ. אחרי שנכנס לתוקפו שער חליפין של 2,650 ל"י לדולר לייצואנים, שהוא גבוה יותר אף מהשער בשוק השחור, כדאי יהיה גם למבירי דולארים למכור את דולאריהם לממשלה.

בקרב תזכה לגפרורים שידלדלו ולא יתיוזו ניצוציות. אחרי הפסקת של כמה שנים יחדש מפעל נמר בראשון לציון את ייצור הגפרורים, ישבור את המונופולין של מפעל נור בעכו. התחרות תיטיב את טיב התוצרת.

גם המונופולין של מפעלי גשר למלט יישוב, אחרי חידוש הייצור במפעל שמשון, שקיבל חצי מיליון ל"י פיצויים מהחברה האנגלית (ויקס-ארמסטרונג), שהתקינה בו מכונות בלתי מתאימות.

ניירות הערך התעשייתיים יעלו, כתוצאה מההסדר שיגדיל את הפחת של המפעלים, אם על יידי מתן אפשרות לפחת מאגץ בשער 20% ואם על יידי הערכה חדשה של ציוד ישן (וגבית מס על הערך הנוסף).

אין לצפות לעליה ניכרת ברייג הימני, שיטקן את הפער בין בין המציאות והחזון בשטח זה. למרות שחודש הדייג מול חופי תורכיה, באים שני שלישים מן הדגים בחנויות מבריכות.

העם

שני אורחים

האורח החשוב ביותר של ישראל השבוע לא דרך על אדמת הארץ. היה זה יצור של פלדה, שנשא את השם ג'יימס פורסטל. היה זה הענק של הים — הממסדת האמריקאית הגדולה ביותר, שנקראה במקרה על שמו של שר הבטחון האמריקאי, שלחם עד הרגע האחרון נגד הקמתה של מדינת ישראל.

אוגיית ארצות הברית פורסטל, שדה תעופה אטומי נייד, מוקף סייירות ומשחתות, טיילה לה בנחת לאורך חופי הארץ, מעבר לקו האופק. היא היתה איגרת חיה של ממשלת ארצות הברית לממשלת ישראל: שלא להתערב במאבק הפנימי בירדן, ולא לפלוש אל הירדן גם במקרה שהעיראקים והסעודים יגיעו למבואות כפריונה ועפולא.

הדיפלומט השני, גם האורח החשוב השני לא היה קרוא. וגם הוא לא דרך על אדמת הארץ. היה זה אויבו האישי החריף ביותר של דויד בן גוריון, מזכיר האו"ם דאג האמריקאית.

לפני תשע שנים

גליון זה של "העולם הזה" הונף מעל רוכן העיתונים לפני תשע שנים, בשבוע החלטת האו"ם על הקמת המדינה. השער מתאר את צהלת ההמונים ברחובות העיר באותו לילה היסטורי של ה-29 בנובמבר.

האיש שקרא לביגיי בשם "שקרן" באוזני נציג ישראל, ביקש לבוא לישראל עוד בשעת ביקורו האחרון אצל עבד אל-נאצר. תשובת ביגיי: הרגיל לבוא בסומבי ל"אום-שמום": "לא!"

השבוע הגיע האמריקאית לרומא. הריץ איגרת לישראל על רצונו לבוא לארץ. תשובת ביגיי: אין שום טעם לכך, כל עוד לא יתור עבד אל-נאצר על זכויות הלוחמות. היתה זאת טטירת-לחי לאדם ההופך בהדרגה לדיקטטור של האו"ם.

היתה זאת גם עדות נוספת לכך כי, בהתקרב יום-הולדתה התשיעי, לא עלתה המדינה הירושלמית על הרמה של כיתה ג' של בית-הספר היסודי של תורת המדיניות. כי אחרי שקיבלה ישראל את מרות או"ם, לא היה הגיון רב בהעלבתו האישית של האדם המפעיל מרות זו.

מפלגות

תוכנית העשור

אחת התרגוביות של כל מנהיג עממי היא, שכלל שהוא עולה בסולם ההערכה, כן מנותק קשרו עם הרוח החיה של ההמונים. דויד בן גוריון מרגיש אף הוא בניחות זה. מעשי האנשים בארץ המבודדים כמוהו, בהיותו מוקף על ידי חבורת כנכנאים המע-

בירים לו רק את האינפורמציה הרצויה להם.

כדי לגשר על פני ההתהום, רגיל ביגיי לאחרונה לקבל אינפורמציה מכמה אנשים מקורבים, שהערכתם את "דעת הקהל" קרו" שה בעיניו. בתור רננה (28), היא אחד מ"מקורות" אינפורמציה אלה.

על סמך מחקר מעמיק זה, הגיע ביגיי מזה כמה שבועות לכלל מסקנה שנוסחתו מסנייה ומעוזה עלולה לסכן את שלטון מפא"י. לדעי תמו של אנשים שקולים יותר, זוהי הערכה מוגזמת עד אצול. אחיזתו של ביגיי בלבד ההמונים חזקה כיום יותר מאשר בכל עת אחרת. אולם ביגיי מודרך על ידי פחד מסתורי, ופעולותיו בשבועות האחרונים הוכיחו על ידי פחד זה.

הסכם סודי. לפני יציאתו לחופשה, כינס ביגיי את מנהיגי אחדות העבודה ל"פגישה סודית". פגישה זו נמשכה למעלה משמונה שעות רצופות. אולם אף מלה אחת עליה לא תודרה לעתונות.

ביגיי לא הציע לאחדות העבודה מיוזם מפ"י לגתי מלא. הסביר הוא: מוטב שלא לתת לבוחר רק את הברירה בין מפא"י מאוחדת לבין מפ"י, כי כל המאוכזב ממפא"י יצטרך או להצביע בעד מפ"י. אחדות העבודה, השוכנת כיום בין השתיים, יכולה לתפוס חלק מן הקולות האלה, ודבר זה יהיה לי טובת מפא"י.

אולם גם ביגיי וגם אורחיו הורו כי ה"יחסים בין מפא"י ואחדות העבודה חורגים כיום מגדר שותפות קואליציונית פשוטה. הבסיס האידיאולוגי של השתיים כמעט זהה כיום. מכאן הגיע ביגיי להצעה מרחיקת-לכת: לכרות הסכם סודי, לא לפרסום, בין שתי המפלגות, למשך תקופה של עשר שנים. שתי המפלגות יתיעצו מראש על כל העניינים לשם הבטחת פעולה משותפת בכל ה"מוסדות".

הפגישה לא נסתיימה בהסכם סופי. ביגיי גילה שיקיים פגישה דומה עם מפ"י, אך ישמח אם יקבל ממנהיגיה תשובה שלילית. הסימפוזיון נסתיים ברוח טובה. לא היה ספק רב כי מוסדות אחדות העבודה יקבלו את ההצעה ברצון.

קואליציה ימנית. באותו שבוע קיים ביגיי פגישה עם הדתיים שנמשכה, רוב לחמש שעות, ושרמו עליה חזר גם לעתיד גות.

שאלת הפתיחה של ביגיי בפגישה זו הייתה ישרה לעניין: אם תפסיד מפא"י כמה ח"כים נוספים בבחירות הבאות, ואם הימין יתחוק עד כדי אפשרות של קואליציה ימנית, מה יעשו הדתיים?

כאשר נוצר מצב דומה בעירית תל-אביב, הצביעו הדתיים נגד גולדה מאיר, בעד חיים לבנון. עתה רצה ביגיי לדעת מה יקרה אם יוצר מצב דומה בכנסת. האם יכריע היסוד הימני במפלגה הדתית הלאומית בעד שותפות עם חרות והציונים הכלליים?

הדתיים הופתעו במידה ניכרת. הם ידעו כי לא יוכלו ללכת עם הימין, כי משה שפירא מתון יותר במדיניות החוץ אף מ"פונח רוזן, הגו כיום האדם האנטי-מלחמתי ביותר בממשלה כולה. קשה לתאר את שפירא השקול בממשלה שבראשה יעמוד מנחם בגין.

חוץ מזה שונאים הדתיים את ישראל רוקח, שהכביד על חייהם בשעה שהיה שר הפנים, לא פחות מאשר עושה זאת כיום ישראל ברי-יהודה. אין לתאר ממשלה בה ישבו הדתיים עם הציונים הכלליים על רקע ימני.

העשור השני. גם הפעם הציע ביגיי מחיר גדול: הסכם שיתוף-פעולה לעשר שנים, תוך התחייבות הדתית מראש לקואליציה משותפת בממשלה ובכל העניינות.

לולא היו הדתיים סוחרים פקחים, היו קופצים מיד על המציאה, שלא עלתה להם כלום. אולם הדתיים הם אנשים פקחים. בי רגע שהבחינו בחולשתו הפנימית של ביגיי, החלו להציג תנאים. בין השאר מסרו לביגיי 25 תביעות דתיות, שלא באו עד כה על טיפוקן.

כמו תמיד בסימפוזיונים של ביגיי, התדרדרה השיחה חיש מהר מדיון ענייני לויכוח מופשט. ביגיי התחיל לנתח את האפשרויות של דו-קיום בשלום, ללא כפייה בין הדתיים והחילוניים, נתקל בגישה ססקנית מאד מצד בני-שיחיו. האישי החוק בקטע זה של השיחה היה דקא יוסף בורג, שר-הדואר העדין,